

ALMÁSY LÁSZLÓ

(Jászberény, 1869. július 27.–
Budapest, 1936. március 12.)

A képviselőház elnöke:
1929. február 7.–1931. július 20.
1931. július 22.–1935. április 29.

1910. 06. 23.–1918. 11. 16.	<i>országgyűlési képviselő</i>
1913. 01. 28.–1918. 11. 16.	<i>képviselőházi jegyző</i>
1922. 06. 19.–1936. 03. 12.	<i>országgyűlési képviselő</i>
1922. 09. 05.–1923. 07. 02.	<i>a Nemzetgyűlés második alelnöke</i>
1929. 02. 07.–1935. 04. 29.	<i>a képviselőház elnöke</i>

1869. július 27-én született Jászberényben, régi nemesi földbirtokos családból, amely római katolikus vallást követett. Testvére, Sándor Bihar, majd Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánja. Nős volt. (Egyéb családi adatok nincsenek birtokunkban.)

Jászberényi középiskolai tanulmányok után, 1890-ben a budapesti egyetemen jogtudományi végzettséget és doktorátust szerzett. Ezt követően az önkéntes egyévi katonai szolgálatot a 10-es huszárezrednél töltötte, és tartalékos hadnagyi rangot ért el. 1892-ben tette le ügyvédi vizsgáját.

1893-tól Szolnokon törvényszéki jegyző, 1894-től Jászberény tiszti ügyésze, majd Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tiszti főügyésze. 1897-ben jászberényi polgármesterré választását nem fogadta el. Az 1890-es évek végén a Szabadelvű Párt megyei elnöke Szolnokon. Cikkei jelentek meg a *Jogtudományi Közlöny*, *A Jog*, *a Magyar Figyelő*, *a Városok Lapja*, *a Magyar Pénzügy* című folyóiratokban és a helyi lapokban is.

Az 1900-as évek első évtizedében a jászberényi gazdasági takarékpénztár alapítója és ügyésze, az egri ügyvédi kamara választmányi tagja, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának virilis jogú tagja. Érmeket nyert 1909-ben a szegedi országos vívóversenyen.

Tisza István baráti köréhez tartozva sok feladatot vállalt a Nemzeti Munkapárt megszervezésében. 1910-től 1918-ig a párt jegyzője, intézőbizottságának, végrehajtó bizottságának tagja, központi irodájának egyik vezetője. 1910 júniusában a szentendrei kerület munkapárti programmal országgyűlési képviselővé választotta. 1913. január 28-tól 1918. november 16-ig a képviselőház jegyzője, és számos bizottságban tagként, sőt előadóként is szerepet kapott. Sokszor felszólalt választójogi, pénzügyi kérdésekben, az indennitást és a polgári törvénykönyvet érintő vitákban. Előadóként szerepelt a Ferenc József által kinevezett 17-es ellenőrző bizottságban, amely a magyar vallási és tanulmányi alap ellenőrzését végezte (a bizottságnak 1927-ig tagja). Az I. világháború alatt egy ideig a Vöröskeresztnél teljesített szolgálatot mint kormánybiztos. Nevéhez fűződik a losonci egészségügyi és megfigyelőállomás létrehozása. 1915-ben Ferenc József-rend kitüntetést kapott. A Nemzeti Társaskör elnöki teendőit is ellátta.

1918 végén visszavonult a közéletből. A Tanácsköztársaság idején, 1919-ben több hétig fogságban volt. 1920-ban újjáalakította a Nemzeti Társaskört, és javaslatára alapították meg a Tisza-émlékbizottságot, amelynek jegyzőjeként tevékenykedett. A volt miniszterelnökre emlékezve, egykori lelkes híveként, Geszten ő tartotta az első gyászbeszédet. Az 1920-as évek elejétől tagja az ügyvédvizsgáló bizottságnak.

1922-ben visszatért a politikai életbe, pótválasztáson Pomáz nemzetgyűlési képviselője lett az Egységes Párt programjával. 1922. szeptember 5-től a nemzetgyűlés második alelnöke 1923. július 2-ig. Erről a tiszteről lemondott, amikor pártja Gömbös Gyula helyére az Egységes Párt ügyvezető alelnökévé választotta.

1926-ban kiemelkedő árvízvédelmi munkássága elismeréseként a Tahí és Tahitótfalu között épített Duna-hidat Almásy-hídnak nevezték el.

Az 1926 végi választások egységes párti vezetését súlyos betegsége miatt nem tudta ellátni, azt vele egyetértésben helyettese, Rubinek István végezte. 1927-től ismét a pomázi kerület képviselője az Egységes Párt programjával. A kormánypártban továbbra is vezető tisztségeket töltött be: az alelnöki poszt után 1927. január 19-től 1929 februárjáig az Egységes Pártot elnökként irányította.

1929. február 7-től a képviselőház legmagasabb tisztségébe, az elnöki székbe került, miután az előző elnököt, Zsitvay Tibort igazságügyi miniszterré nevezték ki. Elnöksége első időszakában elfogadott fontosabb törvények: a Nemzeti Közművelődési Alapítványról, Budapest közigazgatásáról, a gazdasági verseny szabályozásáról (kartelltörvény). 1930-ban az I. osztályú Magyar Érdemkereszt kitüntetésben részesítették.

Újraválasztása után (szintén a pomázi kerület révén, egységes párti programmal) az új ciklus elején, 1931. július 20-tól ismét Almásy kapott bizalmat, így elnöki hivatalát 6 éven át – a kortársak szerint eréllyel, pártatlanul, tárgyilagosan –, 1935. április 29-ig viselte. E ciklusban is több jelentős törvényt tárgyaltak és fogadtak el, pl. a kormányzói jogkör kiterjesztéséről, a középiskoláról, a rendőrség fegyverhasználati jogáról, a gazdasági cselédekről, az erdőkről és a természetvédelemről. Almásy rendkívül bőkezűen támogatta a mai Országgyűlési Könyvtár elődjének, a Képviselőházi Könyvtárnak a tevékenységét. Ő nyitott olvasótermeket a külső, nem képviselő olvasók számára, s ezzel jelentős lépést tett a képviselőház és a könyvtár nyilvánosságának kiterjesztéséhez. 1929. február 7-től 1935. április 29-ig elnöke volt a gazdasági bizottságnak és a könyvtári bizottságnak is.

Az 1935-ös választásokon megint a pomázi kerület juttatta az országgyűlésbe, a Nemzeti Egység Pártja programjával. Az elnöki tisztséget ekkor is felkínálták részére, de a megtiszteltetést ezúttal elhárította. Az új ülés megnyitása után egy évig sem élt már. 1935. május 2-től haláláig még tagja volt a közjogi bizottságnak és a pénzügyi bizottságnak.

67 éves korában, 1936. március 12-én halt meg Budapesten.

Jónás Károly

KITÜNTETÉSEI

Ferenc József-rend (1915)
Vöröskereszt hadiékítményes tisztikeresztje (1916)
A Polgári Érdemrend II. osztályú rendjele (1924)
I. osztályú Magyar Érdemkereszt (1930)

FŐBB MŰVEI

A Jász-Kis és Nagy-Kun kerületek megváltása. = Jogtudományi Közlöny, 1904. 347–348.
Néhány szó a bűnvádi perrendtartáshoz. = A Jog, 1905. 4. sz. 28–30.
Az esküdszék. = Magyar Figyelő, 1911. 3. köt. 16. sz. 315–321.

IRODALOM

Pesti Hírlap, 1936. március 13. 6. (nekrológ)